

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Den hidtidige Regel om Statstilskud til Friskoler findes i Lov Nr. 675 af 22. December 1919, i hvis § 2 det fastsættes, at til saadanne private Skoler paa Landet, som efter Skolekommissionens Skøn giver en Undervisning af mindst lignende Omfang som den offentlige Skole, og som ikke forbereder til nogen som helst særlig Eksamen (almindelig Forberedelseseksamen el. lign.) eller er Øvelsesskole ved Seminarier eller lignende Læreanstalter, udreder Statskassen fra 1. Oktober 1919 at regne aarligt et Beløb, beregnet efter det Forhold, i hvilket Børnetallet i disse Skoler staar til det tilsvarende Tal i de kommunale Folkeskoler udenfor København paa Grundlag af det Bidrag, som Staten ifølge Lov om Lønninger m. m. for Folkeskolens Lærere af 4. Oktober 1919 § 13 yder Landets Kommuner udenfor København til Lærernes Grundløn, Alderstillæg og Konjunkturtillæg.

Det fastsættes yderligere, at Betingelsen for, at en Skole kan oppebære et saadant Tilskud, er, at Skolen i det sidst forløbne Kalenderaar har været søgt af mindst 10 Elever i Gennemsnit, at Skolen ikke har større Børnetal til Undervisning for en enkelt Lærer, end det for den offentlige Skole fastsatte, og at Skolens Lærer eller Lærerinde fører Protokol over Skolens Elever og disses eventuelle Forsømmelser med Oplysning om Grunden til Forsømmelserne, hvilken Protokol fremlægges for Skolekommissionen ved de halvaarlige Eksaminer paa Skolen.

En Skoles Børnetal beregnes efter Gennemsnitstallet af undervisningspligtige Børn, som den 15. i hver Maaned er optagne i Skolen. Af den samlede Bevilling stilles 50 000 Kr. til Raadighed for Ministeren, for at han deraf kan yde særlig Støtte til saadanne Skoler af nævnte Art, hvis Virksomhed og Forhold taler derfor. Resten fordeles efter Børnetallet i de enkelte Skoler.

Tilskudsordningen efter Lov af 22. December 1919 § 2, der isvrigt bygger paa den ved Lov Nr. 47 om visse Forhold vedrørende Folkeskolen af 24. Marts 1899 § 33, jfr. Lov Nr. 61 af 29. Marts 1904 § 33, og Lov Nr. 128 om Lønning for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen m. m. af 27. Maj 1908 § 6, Stk. 2, gennemførte Tilskudsordning for de private ikke-eksamensberettigede Skoler paa

Landet, omfatter ikke de tilsvarende Skoler i Købstæderne og København. Ved Bevillinger paa de aarlige Finanslove er der imidlertid for disse Skolers Vedkommende gennemført en Tilskudsordning, der i det hele stemmer overens med den for Privatskolerne paa Landet gældende Tilskudsordning. I Henhold hertil ydes der til saadanne private Skoler i Købstæderne og København, som opfylder de ved Loven af 1919 § 2 stillede Betingelser, et aarligt Tilskud, der beregnes paa samme Maade som Tilskuddet til Privatskolerne paa Landet, og for Købstadskolernes Vedkommende stilles der i Lighed med den for Skolerne paa Landet gældende Ordning et Beløb paa 20 000 Kr. af den samlede Bevilling til Ministerens Raadighed til Uddeling som særlig Understøttelse til Skoler, hvis Forhold og Virksomhed taler derfor; for de københavnske Skolers Vedkommende har der hidtil ikke været afsat noget Beløb i saadant Øjemed, men paa Forslag til Finansloven for Finansaaret 1929—30 er det foreslaaet, at der stilles et Beløb paa 5 000 Kr. af den samlede Bevilling til Ministerens Raadighed. Denne Tilskudsordning har været gældende for Privatskolerne i Købstæderne siden Finansloven for Finansaaret 1906—07, jfr. Rigsdagstidende for 1905—06, Tillæg A., Sp. 1019—20, og for de tilsvarende Privatskoler i København siden Finansloven for Finansaaret 1921—22, jfr. Rigsdagstidende for 1920—21, Tillæg B. Sp. 1529—31.

Det hidtidige Tilskud til de private Skoler, der ikke forbereder til nogen Eksamen, „Friskolerne“, har herefter altid været et Tilskud pr. Barn svarende til, hvad Staten giver som Tilskud til Lærerløn i den offentlige Skole udenfor København, saaledes at dette Tilskud beregnet pr. Barn i undervisningspligtig Alder i Folkeskolen gives for hvert Barn i undervisningspligtig Alder, der undervises i Friskolerne. Fuldt ud har dette dog ikke været Tilfældet, idet man fra først af har set bort fra Dyrtidstillægget, som da Loven af 1919 blev givet, blev anset som et midlertidigt Tillæg, der snart vilde bortfalde. Da Konjunktur- og Dyrtidstillæg ved Tjenestemandsløven af 31. Marts 1931 blev slaaet sammen til et Reguleringstillæg, blev det ved en Tekstanmærkning til Finansloven for Finansaaret